

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **H. S.**, bytom K., J. ul. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 6. septembra 2011, č. k. 5Sd/58/2011-17, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. septembra 2011, č. k. 5Sd/58/2011-17, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 6. septembra 2011, č. k. 5Sd/58/2011-17, potvrdil rozhodnutie z 10. mája 2011 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení,“) a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

V odôvodnení uviedol, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene vo veci konajúcimi posudkovými orgánmi, ktoré vo svojich posudkoch vyhodnotili zdravotné postihnutia navrhovateľky na základe časovo aktuálnych výsledkov odborných vyšetrení postupom, ktorý je v súlade so zákonom. Konštatoval, že navrhovateľka v konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov, a ktoré by mohli ich závery spochybníť. Zdravotný stav navrhovateľky zistený objektívnymi lekárskymi vyšetreniami podľa platných posudkov neznižuje jej pracovnú schopnosť natoľko, aby bola invalidná podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení, podľa ktorého bol jej zdravotný stav posudzovaný pri priznaní čiastočnej invalidity. Podľa lekárskeho posudku navrhovateľka spĺňa aj podmienku invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkové orgány zhodnotili všetky ochorenia, ktorými navrhovateľka trpí a svoje závery náležite odôvodnili. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, resp. invaliditu podľa zákona o sociálnom zabezpečení.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom by doplnil dokazovanie znovu posúdením jej zdravotného stavu aj na základe doplneného psychiatrického nálezu prípadne aby nariadil súdnoznalecké dokazovanie. Namietala, že odporkyňa nezohľadnila organický psychosyndróm s mnesticými poruchami a neurastické poruchy s výrazným znížením psychofyzickej výkonnosti. Uviedla, že posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach svojím posudkom potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. V posudku uviedol, že postihnutie vyplývajúce z psychologického vyšetrenia z 21. februára 2011, ktoré je bez akejkoľvek psychiatrickej liečby, nebolo hodnotené.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhla napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) podľa § 250s v spojení s § 246c OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v súlade

s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne je potrebné vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení, ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Predmetom konania bolo postupom podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmať, či rozhodnutie odporkyne z 10. mája 2011 číslo X. zodpovedá zákonu. O jeho vydanie požiadala navrhovateľka písomnou žiadosťou 5. januára 2011, ktorou žiadala prehodnotiť jej zdravotný stav, nakoľko došlo k jeho zhoršeniu a zvýšiť jej invalidný dôchodok, t. j. poberaný invalidný dôchodok od 30. mája 2000, zmenený od 19. augusta 2004 na čiastočný invalidný dôchodok, považovaný za invalidný dôchodok.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka sa stala poberateľkou invalidného dôchodku rozhodnutím odporkyne z 15. júna 2000 číslo X. podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení od 30. mája 2000 podľa posudku Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia č. 4 Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach z 1. júna 2000 na následky zrazenia osobným autom z 29. februára 2000 pre početné zlomeniny, výraznou poruchou chôdze a pridruženou komplikáciou mozgovú cievnu príhodou ischemického typu. Rozhodnutím z 3. septembra 2004 číslo X. podľa § 71 ods. 1, § 112 a § 263 ods. 4 zákona o sociálnom poistení bol invalidný dôchodok navrhovateľke na základe kontrolnej lekárskej prehliadky z 19. augusta 2004 odňatý počnúc od 24. septembra 2004. Ďalším rozhodnutím odporkyne zo 14. júna 2007 číslo X. bol podľa § 263a zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 529/2006 Z. z.) a podľa § 37 zákona o sociálnom zabezpečení od 24. septembra 2004 (na základe posudku Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach z 26. októbra 2006 od 19. augusta 2004) priznaný čiastočný invalidný dôchodok, považovaný od 1. januára 2004 za invalidný dôchodok.

Na základe žiadosti o zvýšenie poberaného dôchodku bol zdravotný stav navrhovateľky posúdil 22. marca 2011 posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky Košice a v odbornom posudku za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa prílohy č. 4 zákona kap. XV, oddielu E, pol. 3b/ z rozpätia 20 % - 35 % najvyššou mierou 35 % a 10 %-ným zvýšením za zlomeninu diafýzy pravej stehennej kosti, spolu so 45 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 26. októbra 2010. Podľa záverov posudku je navrhovateľka naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav jej telesné a duševné schopnosti dosahujú polovicu schopnosti na výkon sústavného zamestnania u zdravých občanov.

Zdravotný stav navrhovateľky opätovne preskúmal 28. júna 2011 posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach a konštatoval, že kópia psychologického vyšetrenia z 21. februára 2011 bola doložená aj pri posúdení zdravotného stavu navrhovateľky 22. marca 2011. Zotrval na svojom posudku a stanovenej 45 % miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Bezdôvodnosť zmeny stupňa invalidity odôvodnil tvrdením, že zo všetkých uvedených ochorení podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení je postihnutie chrbtice a medzistavcových platničiek hodnotené percentuálne najvyššie. Nezodpovedá

prejavom uvedeným v odbornom náleze záver psychológa, podľa ktorého navrhovateľ trpí na neurastenický syndróm ťažkého stupňa. Posudkový lekár hodnotil na základe pripojeného odborného nálezu len ako ochorenie v stredne ťažkej forme, ktorej zodpovedá len rozsah 15 % - 20 % poklesu schopnosti vykonávať pracovnú činnosť a uvedené ochorenie bolo obsiahnuté v percentuálnom navýšení pre ostatné ochorenia.

Lekárska správa MUDr. J. K. posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach z 21. júla 2011, obsahuje zhodné závery, o rozhodujúcom aj inom zdravotnom postihnutí navrhovateľky a s celkovou 45 %-nou mierou poklesu tak, ako boli obsiahnuté v predchádzajúcich posudkoch Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach. Zohľadňuje aj ochorenie na organický psychosyndróm s úzkostne depresívnou poruchou. Vyplýva z nej, že navrhovateľka bola od roku 2000 invalidná pre poúrazovú polytraumu s početnými zlomeninami pravej nohy a stav po prekonanej cievnej mozgovej príhode. V priebehu rokov aj pod vplyvom intenzívnej liečby sa jej zdravotný stav po funkčnej stránke zlepšil a je stabilizovaný, pretrváva obmedzená hybnosť pravej nohy a funkčné postihnutie chrbtice pri prítomných degeneratívnych zmenách, ktoré od posledného posúdenia zdravotného stavu v roku 2006, kedy bola uznaná čiastočne invalidnou, je bez podstatnejších zmien. V súčasnosti sú v popredí prítomné ťažkosti v oblasti krčnej a driekovej chrbtice s prejavmi koreňového dráždenia, funkčné postihnutie potencované frustnou ľavostrannou hemiparézou ako stav po cievnej mozgovej príhode s poruchou chôdze a hybnosti, ktorá naďalej podľa zákona o sociálnom zabezpečení odôvodňuje čiastočnú invaliditu a podľa zákona o sociálnom poistení má za následok 45 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď funkčné postihnutie vyplývajúce z degeneratívnych zmien na chrbtici s hornou hranicou percentuálneho rozpätia 35 % je navýšené o 10 % pre iné zdravotné postihnutie na celkovú 45 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Postihnutie, vyplývajúce z psychologického odborného vyšetrenia z 21. februára 2011, ktoré je bez akejkoľvek psychiatrickej liečby, z hľadiska dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu pre navýšenie percentuálneho hodnotenia nemalo vplyv. Okolnosť, že sa navrhovateľka vzdala užívania psychofarmák, a preto nebola psychiatricky liečená, je uvedená v predmetnej správe z jej vyšetrenia. Posudkové orgány ako znalecké orgány sú z hľadiska posúdenia zdravotného stavu vecne príslušné orgány podľa § 153 ods. 3 a 5 zákona o sociálnom poistení a preto, pokiaľ by zvažili, že pre objektívne posúdenie zdravotného stavu je potrebné doplnenie niektorým vyšetrením, by to uskutočnili.

Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na určité zdravotné ťažkosti na pojednávaní krajského súdu s tým, že v súčasnosti sa podrobuje vyšetreniam na ORL oddelení z dôvodu, že má ťažkosti s čuchovým aparátom, ktoré by preliečením nemohol súd zohľadniť, lebo novšie výsledky, ktoré by mali za následok zmenu hodnotenia jej zdravotného stavu navrhovateľka nedoložila ani v odvolacom konaní. V prípade, ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, môže sa domáhať priznania vyššieho invalidného dôchodku.

Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je mierou zodpovedajúcou zákonu a neboli zistené v konaní také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu čiastočnej invalidity na invaliditu podľa zákona o sociálnom zabezpečení. Odvolací súd preto závery krajského súdu považoval za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, z ktorého dôvodu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP, lebo navrhovateľka v konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová